

Як видно з статі, автор признає пояси металеві виробом чисто руским а навіть на підставі найдавніших книг міста Кракова називає імена майстрів руских, що перенеслися туди з Русі, переважно зі Львова і запровадили серед польської людности уживане тих поясів. Цікаво отже, длячого на титулі названо їх поясами польськими. На се дає автор поясненне на с. 15, кажучи, що „Русь в своїм культурним розвитком становила інтегральну часть історії нашої власної польської цивілізації“. Коротко і ясно...

G—a.

А. Андриєвскій — Последніе кіевскіе сотники, К., 1896, ст. 40.

Отся праця д. Андриєвського, як і одна з попередних — „Кієвскія смуты середины прошлаго столѣтія“ (Київ. Старина 1886, XII) дотикаєть ся історії Київа минулого віка. На підставі архивного матеріалу, в котрого до статі в кінці додано в цілости чи в уривках сім документів, автор характеризує особи й діяльність останніх київських сотників — синів Павла Гудими — Михайла (1760—1772) й Івана (1772—1782). Особи їх не мають для нас великої цікавості; вони зовсім неподібні до сотників й старшин героїчних козацьких часів, се люде цілком переняті буржуазними змаганнями: вони де тільки можливе ухляють ся від тягарів військової й иншої служби, а користують ся вигодами свого уряду задля того, щоб побільшити свої маєтности, представляючи з себе типових репрезентантів козацької старшини XVIII в.; при тогочаснім браку докладних постанов що до відносин між ріжними урядами, а окрім того, при неприязни між генерал-губернатором М. Леонтевим і гетьманом Разумовським, всі провини сотників Гудимів лишались без кари.

Цікаві для нас в сій історії декотрі подробиці й риси тогочасного життя, що звертають на себе увагу при читанні документів. Так можна занотувати, що перехід уряду від батька до сина був на стільки звичайною справою, що Михайло Гудима просто подає до гетьмана рапорт, де прохає іменовати його „на мѣсто отца въ Кіевскую сотню сотникомъ“. В документах ми зустрічаєм ся з фактами незаконного вписання міщан київських в козаки: на се скаржить ся київський магистрат і 1768 р. подає цілий реєстр київських міщан незаконно вписаних в козаки. Ще на Гудиму-батька магистрат скаржив ся (1753), що Гудима „безъ всякого завору и опасенія“ шинкує у своїй господі і „разными товарами торги отправляетъ“; туж скаргу на шинкування Гудими-сина магистрат приносить гетьманови в 1763 р. Користуючись своєю власттю, Іван Гудима чужі „скота всегда забивалъ и людей изъ ружья подстрѣливалъ“. Не за-

доволені селяне Гудимів часто втікали за кордон, і в 1783 р. Іван Гудима оповіщає, що у його з грудня 1782 втікло 30 душ.

В документах можна ще занотувати, що генерал-губернатор кийвський Леонтев, просячи гетьмана Разумовського укарати Павла Гудиму за його насильства, між иньшим каже, що м. Київ — „городъ славной и пограничной, въ которомъ часто бывають иностранные люди... и въ такомъ случаѣ... весьма ему, Гудимѣ, таковыхъ предревостей... чинить неприлично и мнѣ то не безъобидно, а отъ иностранныхъ людей, которые по большей части и квартерами пребываніе имѣють въ Києвѣ, Нижнемъ городѣ, на Подолѣ, и не безъ зазрѣнія происходитъ“. — *О. Г-ий.*

Die orthodox-orientalische Kirche in Lemberg und ihre Gemeinde in Lemberg und ganz Galizien, verfasst von Emmanuel-Eugen Worobkiewicz, orth. or. Seelsorger in Lemberg, Льв., 1896, ст. 67.

Ся брошюра, як значить ся на її обкладці, видрукована з нагоди розпочатя будови нової православної церкви у Львові і уложена теперішнім парохом сієї одинокої православної парафії на цілу Галичину. З огляду, що теперішня православна парафія львівська представляє з себе „сумний останок колись могутньої православної церкви в Галичині“, автор подає насамперед коротенький огляд історії православия в Галичині і його упадку в XVIII в. (с. 1—30), в другім розділі настуває історія львівської православної громади від кінця XVIII в. (с. 30—46) і нарешті в останнім — огляд сучасного стану сієї громади, церкви і справи будови нової церкви.

Певний інтерес можуть мати подані тут відомости власне про громаду православну, зачерпнені автором, як він каже, з парафіяльного архива й якогось мемуара з середини сього віку. До скасування Манявського скиту (в р. 1785) сей скит служив для задоволення релігійних потреб православної людности; по скасованню його православні галицькі — Русини, Греки, Волохи, Серби організувались в громаду церковну і в р. 1787 здобули право мати собі в Львові церкву і священника. На зібрані з датків гроші дійсно засновано церкву в нанятім для того домі, закуплено для неї іконостас з Манявського скиту й спроваджено еромонаха з Буковини за річну платню 200 злр.; відповідно складовим елементам службу правлено на трох мовах — по славянськи, грецьки і волоськи. Як ні малі були видатки на удержанне церкви і священника, сил православної громади, що в Львові числила в першій половині сього віку 884 душ, окрім залоги, на се не ставало; маленький капітал, зібраний при заснованню, зник, і на початку 30-х рр. па-